

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között — A lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendék az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések még elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daub G. L. és társánál és Hornál Brűnben: Stern M.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A „Muraközi” tiszti önélegyző szövetkezet, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Nyitár: petizora 10 br.

Értelmezés Lovél a „Muraköz” szerkesztőjéhez.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Felkérem, hogy a magyar nyelvben jeleskedő muraközi és vendidéri tanítók és növendékek 1893-94 tanévre esedékes, most már kilenczedik megjutalmazásáról szóló elszámolásomat becses lapjában közzétenni sziveskedjék.

Ezen kilenczedik megjutalmazásra a következő összegek állottak rendelkezésre

1. Zalavármegye törvényhatóságának adománya 300 ft
2. Zalavármegye nemesi pénztára választmányának adománya 120 ft
3. Dr. Mandel Pál ur adománya 1894-re 200 ft
4. Dr. Vizlendvay J ur adománya 8 »
5. Tóth István ur adománya 5 »
6. Az időközi kamat 8 »

Összesen: 641 ft

A) Zalavármegye törvényhatóságának adományából megjutalmaztattak:

- Balog Ferenc második hegykerületi áll. isk. tanító 30 ft
- Danitz Sándor stridói áll. isk. tan. 30 »
- Herbolyi Alajos királylakai áll. isk. tanító 30 ft
- Hoffmann Lőrinc rácz-kánizsai áll.

- isk. tanító 30 ft
- Horváth Gyula stridói áll. isk. igazg. 40 »
- Jeney Gusztav csáktornyai közs. isk. igazgató 40 ft
- Tóth Sándor perlaki áll. isk. igazg. 40 »
- Az összes muraközi hegyvidéki áll. iskolák növendékeinek 60 »

Összesen: 300 ft

B) Zalavármegye nemesi pénztára választmányának 120 ft adományából megjutalmaztattak:

- Csizmadia Károly dráva egyházi rk. tanító 30 ft
- Gönczi Ferenc zrinyifavai áll. isk. tanító 30 ft
- Márkus Sándor molnárii áll. isk. tanító 30 ft
- Veres János bisztricei rk. isk. tanító 30 ft

Összesen: 120 ft

C) Dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő urnak, — választókerülete magyar nyelvben kitűnő tanítóinak és növendékeinek adott jutalma, a következőképen osztott ki:

- Kacznok Ignác m.-szerdahelyi közs. isk. tanító 30 ft
- Majhen Ferenc mura-szentmártoni rk. kántortanító 30 ft
- Murkovicz János alsó lendvai rk. kántortanító 30 ft

- Az alsó lendvai polg. és rk. iskola növendékei 40 ft
- Beliczai rk. iskola növendékei 10 »
- Bottonyrai rk. iskola növendékei 10 »
- Dekanovecki rk. iskola növendékei 12 »
- Domasinecki rk. iskola növendékei 12 »
- Mura szerdahelyi közs. iskola növendékei 12 ft
- Mura szentmártoni rk. iskola növendékei 14 ft

Összesen: 200 ft

D) Dr. Vizlendvay Ferencz ur adományát és az időközi kamatot kapták a perlaki állami e'lemi iskola és a kisedudóva növendékei 16 ft.

E) Tóth István ur adományát kapták a vizsgabeli ünnepélyes kiostás alkalmából, a stridói állami iskola növendékei 5 ft.

Tehát

- A) alatt — 300 ft
- B) alatt — 120 »
- C) alatt — 200 »
- D) alatt — 16 »
- E) alatt — 5 »

Összesen: 641 ft

Vagyis ezen kilenczedik megjutalmazást alkalmából kiostattatott összesen hatszáz-negyvenegy forint.

Végül megemlítem, hogy a „Muraköz” 1886. évi 43. 1888. évi 8. 1889. évi 7. 1890. évi 4 és 5. 1891. évi 7 és 18. 1892.

A „Muraköz” tárczája.

Egy aranyosó cigány története.

Írta: Lukács Béla.

Egy kis bevezetés. Talán ismeretes is olvasóink előtt, hogy Baross munkatársát és hivatalában utódját a zurnalisztikától hódította el az államkormányzás. Hogy Lukács Béla nem csak kiváló publicista, de biztató jövőt ígérő belletárna volt, ha a novelláknak marad, annak jelentékeny tanúsága e szép elbeszélés, melynek első részét most mutatjuk be olvasóinknak.

Olyan vadvidék ez, hogy elszorul az ember lelke. Ha az istennyiá rettentő kedvében leütné, nem volna hely hová elmenekülni előtte. Ha a sziklahegyek szakadásából megáradt folyamok alá zudulnának reád, ki az elzárt völgyben vagy, menthetlenül előttele az aramat. Nincs menekülés, sehoh előttele.

Az égből ugyan hatalmas, óriási oszlopokon nyugszik, de hátha e merész oszlopok valamelyike megrog és reánk szakad a boltozat, mely fölötté nyugszik. Hátha valamelyike hegy megújna unalmas szerepét, mindég egy helyben maradni és oszlopai szolgálni — kedvet kap egy kis kirándulást tenni — megindul lefelé a kis völgyöbölbe, a hol mi állunk s a honnan nincs szabadulás. De ne féljünk, ne rettegjünk. Tiszta, fehérlően az ég s a nap barátságossá, kedvessé teszi a lakatlan vidéket. Forrón, nagyon forrón süt a nap, ha már el nem múlt, úgy bizonyosan most van a

kanikula. Kedves vendég volna egy kis szellő, de a völgy magas hegyek által van határolva, melyek utját állják a léghozamnak.

A kis völgyet patak szeli át, szeszélyesen kanyarodva egyik hegy tövéből a másikhoz. — Néhol nagy szikladarabok állják utját, de a kis pataknak van esze, hogy megkerüje azokat s bár lassabban, de mégis tovább halad. E patak aligha mindig ilyen szelid, legalább azok a nagy szikladarabok, melyekkel tele van medre s az issapos mosadékkal telerakott völgy, azt engedik sejtetnünk, hogy tud ő néha rakonezatlankodni is. — Rongyos, elperzselt bőrt cigány ül a patak mellett, a hol legiszaposabb a partja. Előtte görbe asztal áll, azon egy elavult pokróczdarab, a cigány reá szór néhány lapát iszapot s a porondot s aztán lemossa ismét a pokróczot néhány dézsa vízzel, így megy ez már reggel óta. Aranyat mos. Mások a föld belsejében keresik, ő jobban szereti csak itt a napvilágon. A patak aranytartalmu vödrékről jön, sok olyan víz egyesül benne mely egyenesen a bányákból fakad, vagy rúdzákat hajt. S az ilyen víz mindég hoz magával néhány szem aranyat. De még felhőszakadások vizáradása sok alkalmával sok szem aranyat lehorodnak a megdagadt hegyi rohamok az aranytartalmu hegyekről. S a cigánynak ez is jó. Megöl beöle napról napra.

Csodálatos, hogy semmi sem bírta lekötöni ezt a fajt, csak az arany. Többi társa vándorol még most is hazájuk széles e világ, egész vagy onok a sátor, vallásuk ugyanaz, melyet a falu követ, a hol időnként letelepednek. Az országos hatalom és valamennyi kormány status bölcsessége hajótörést szenvedett e faj letelepítésénél. De a mi az államférfiaknak nem sikerült, azt végrehajtá az arany vonzó ereje s míg a nagy rész maig

sem nyult hozzá ama kinoshez, melyet a nyugoti polgárosodás az állandó letelepedés által nyújtott, hanem megtartotta a vándorbotját és sátrat s megmaradt a megvetett, hazátlan számlivetteli, a társadalomból szabad mint a vándor nép, melyet semmi sem köt egy helyhez, — a másik hódol a föld vonzó hatalmának s állandó lakhelyre vonult.

Az aranyosó cigánynak van hazája, állandó lakhelye, vallása, melyeket nem változtat mint köpnyűgeget. Ez különbözteti meg őt boldogbó fajtájának más osztályosaitól.

Őt ül még mindig aranyosó asztala előtt a vén dáde. Szellős ugyan a ruhája, nem is farsztó a munkája, azért mégis csak egy liheg s izzad a forró sugarak miatt. Furcsa, gondolja magában a dáde, még ilyen melegen sohasem sütött a nap, aligha meg nem bomlik az idő.

De munkáját mégsem akarja félben hagyni.

Fogja magát, belemerül a közeli patakba s visszazúll a helyére, az asztal mellé.

— Most süs nap! — mondja ozinismussal a cigány — van dolgod mig megszáritasz! S némileg fő frissülve folytatja munkáját. Egyik lapát lövényt a másik után szórta a pokróczsal leterített asztala, de a nap sugarai folyton tikasztóbbá váltak s a cigány már süni érezte bőret a kiálhatatlan hőségben. Szóndézt a s az egész égbőlnek egészen más képe volt mint előbb. A kisebb átlatászó felhőket csakhamar nagyok és sűrűek követték. A fenyőmadár sikolta reptelt be a fenyvesek melyébe. A nap elborult és mindenki tudja, hogy az ilyen rekedt hőség még kiálhatatlanabb. Etes szössenés ömlött be a hegyszakadásokon és szorosokon át. Ez a viharnek előjele. A fenyvesek sudarai eddig oly csöndes felszínre képeztek, mint a tengernek sötétzöld sima

évi 7, 1893. évi 7 és 1893 évi 40 s 1894. évi mai számában foglalt elszámolásaim értelmében, tehát összesen kilencz alkalomból kiosztatott, társadalmi uton begyűlt adományokból — ötezer száz negyvennyolcz forint és hetven krajczár.

A megfelelő okmányokat becsatolva, vagyok

Zala-Egerszegem, 1895. január hó 17.

Hazafiú üdvözléttel

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság január havi ülését Svastics Benó főispán ur elnökléte alatt f. hó 15-én tartotta.

Az alispáni jelentés felolvastatván és helyeslőleg tudomásul vétetvén, az egyes bizottságok alakítottak újból, vagy egészítették ki következőképen:

Gyámi felelőviteli küldöttség tagjai: Csertán Károly alispán, Gózonny László főjegyző. C-esznák Sándor Árvaszéki elnök, Árvay Lajos m. t. főügyész — hivatalbóli; Eperjessy Sándor, Skublics Jenő, Skublics István a közigazgatási bizottság részéről választva, Skublics Gyula, dr. Gyömörey Vincze, Bogyay Máté főispánilag kinevezve.

Fegyelmi választmány tagjai Skublics Gyula Eperjessy Sándor, Háczy Kálmán, Gernya László, dr. Ruzsicska Kálmán, Lányi Kálmán.

Erdészeti albizottság tagjai: Csertán Károly alispán elnökléte alatt: Háczy Kálmán, Skublics István.

Az erdei kihágási másodfoku bíróság tagjai Skublics István, Skublics Jenő, Háczy Kálmán, Farkas József, Koller István, dr. Gyömörey Vincze, Bogyay Máté, dr. Vizlendvay József.

A pótdadó egyénekenkénti kivétele tárgyában beérkezett felszólamlások elbírálására hivatott bizottság tagjai: Eperjessy Sándor, dr. Gyömörey Vincze, Skublics István, dr. Vizlendvay József.

A n. kanizsai és z. egerszegi közokrházaknak 6 6 elmebeteg befogadása végett kibővítése tárgyában mindkét intézet bizottsága megkeresett.

A letenyei hidvám ügyében beérkezett kérvény teljesen felszereltetvén, a közigazgatási bizottság azzal terjeszti fel a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy a vámszedési jog megadását közigazdasági szempontból nem véleményezi. De ha a ministerium az engedélyt mégis megadná, úgy kéri, miszerint, azokon kívül, akik a törvény határozmányai szerint a vámfizetés kötelezettsége alól fel vannak mentve, még azon zalamegyei muraiközi lakosok is mentessenek fel, akiknek a letenyei határban szőlő, vagy földbirtokaik vannak.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint ezen időszakban érkezett a miniszternek a tandíj alól felmentett szegény tanulók ingyenes tankönyvekkel ellátására vonatkozó rendelete. — A Domborun felállítani kért állami iskola ügyében az összes föltételek és műszaki okmányok felterjesztettek. — A Mura-Caányban felállítani kért állami iskola adatai a megkívánt pótlás után azonnal felterjesztettek. — Résztvett a csáktornyai állami tanítóképezdénél megtartott póttanoképesítő vizsgálaton és az igazgatótanács ülésén. — Dráva-Vásárhelyen megtekintette az állandó gyermek-menedékház helyiségeit; ugyanakkor a pályázatnak haladéktalan kiírása iránt a helyszínen intézkedett. — Alcsó-Lendván megtárgyalta az iskolaszékkel a polgári fiúiskola államosításával összefüggő további intézkedéseket; a város járulmányát már befizette s az áttelekkönyvezés már megtörtént s az építkezésnek még e tavaszon megindítása ügyében a felterjesztést megtette. — Mura-Szent-Kereszten az ott felállítani tervezett állami iskola helyiségeinek felbecslése és méretei érdemében tartott helyszíni tárgyalást.

Kir. tanfelügyelőnek jelentése a magyar nyelvben jeleskedő muraiközi és vendvidéki tanítók és növendékek kilenczedik megjutalmazásáról a megfelelő számadás bemutatása mellett tudomásul vétetett.

Ütkre. De a mint beléjük kapott a szakadásokon beürö szél, hullámszába jöttek a fenyvesek, mint a tenger, mikor fölkorbaosolja a vihar. Olyan felséges látványt nyújtott ez a tenger!...

Legalább megszűnik az a czudar meleg, gondolta magában a dadé. Mintha a közelgő eső nem sok bajt okozhatna neki, föl sem vette azt, hanem ott ült tovább a zata mellett.

A vihar közelebb jött. A szél süvöltött és zugott. Sivatott a szakadásokban, bömbölt a barlangokban, sirt midőn a sziklába ütközött és dörgött mint a lavina, mikor a fenyősugarakon átöröietett a völgy egyik szélétől a másikhoz. — A hatalmas fenyők mint gyöngye vessző-ágak hajlongtak e dühös szélrohamok alatt s a felhők e nagy léghuzam folytán a legszegényesebben kavarogtak össze-vissza, peroz alatt elborult a látóhatár, de egy percz müve volt s a szél lyukat furt magának a felhőboltozaton, a melyet mint aranyozott töltésen önzöltek be a nap-sugarak. Sajátságos játékok öztöt a fellegekkel egymáshoz csapva őket, az egyiket sebesesen hajtott, aztán hirtelen visszafordította, egy pillanat alatt nem volt nyoma.

Íme ismét hoz egy terhes felhőt, villámcsapással ragadja magával, a felhő szakadozik utjában mindenütt, hogy egy darabot maga után. Egyszerre még nagyobb szélroham kapja meg, magával sodorja ellenállhatatlanul és folytonosan közelebb hozza a hegyekhez. Ha ebben az irányban rohan tovább, okvetlenül a fenyves kiálló csúcsaihoz csapódik.

Vakító villámlás tölti be a kis völgyet. Ezt követi egy irtóztató dörgés borzasztó moraj kíséretében. A légkör villámossága egyesül a föld villámosságával...

A terhes megrakott felhő megszakad... Csatornáként ömlik a zápor. Az idegrázkódtató rászódtatás és dörgés felkelti a cigányt asztaltól, látta a távolban a megszakadt és lezuhanó felhőt, érezte a vastag cseppeket, melyet már hozzá is elhordott a szél; meggyőződött, hogy az aranyosmat nem folytathatja tovább, asztaltól ott hagyva, összehajta a lövényből kimosott arany-szemeket tartalmazó pokróczot s megindult a cigány kunyhója felé. Kunyhója épen a tövében fektött ama hegynek, mely fölött megszakadt a nehéz felhő. Siettet, meggyor-ítá lépteit, hogy addig kunyhójához érhesse, a míg a havasi patakok megaradnak, mert ha ezek rohanó folyókka dagadnak, nehezen érhetne háza.

Volt is oka sietni. Hiszen a zápor nem is hull többé csöppekben, hanem mintha csatornákkal ömlenék. — A hegyoldalakon már egész patakok, egész folyamok önzölnek alá. Lábai alatt meglágyult a föld, alig birt lépésről lépésre kapaszkodni az övényen. A dörgés és villámlás megszakadatlán volt. A természet szellemei rettenetes kedvükben lehetek, hogy így romboltak.

Mindenütt patakok, folyamok gyűltek a szakadatlánul eső záporból. A völgy medre pedig már tengerhez hasonlított. — csupa egy víz volt már az egyik hegy tövéől a másikhoz. De a cigány mászott, csuszott lépésről lépésre; az is eszébe jutott, hogy a nagy vízáradás még kunyhóját is fenyegetheti talán... s e gondolat még nagyobb erőfeszítésre kényszerítte. Tovább haladása nagyon, de nagyon meg volt nehezítve. A patakok egész folyamokká nőttek. Nehéz az egész hegyoldal nem volt más mint egy irtóztató sebes-séggel és morajjal legördülő vízroham. — Ilyen helyeken kellett a cigányoknak átvergődni. S valóban bámulatos szívóssággal győzte le az akadá-

A gazda téli teendőiről.

— A gazdálkodással foglalkozók figyelmébe. —

Nulla dies sine linie, azaz tárgyunkra vonatkozólag, egy nap se teljék le gazdaságunkban munka nélkül. Azért hogy a természet alusza álmait, az ember ne aludjék A tél két irányban igényli a gazda munkáját.

Megadni, azaz vótolni a földnek az elvezetett táperőt és fontos teendőink vannak az állataink gondozására is. Okos gazda télen leltárt és mezőgazdasági mérlegét rendezi, mert egy racionalis gazdálkodónak pontosan vezetett számadásból kell tudni hogyan áll.

Talán kétségtelenül legfontosabb teendő a trágyázás eszközése. — Ha csak immelámmal folytatjuk azt, könnyen megeshetik, hogy azon esetben, ha az idő hirtelen meglágyul, trágyánk egy része bennekedt a nyáudaudvarunkon, mi kétszeres kárral jár. Elő-kár ez, hogy azt csak egy év múlva értékesíthetjük, másodsor a hosszú állás után a trágya tápereje csökken. A trágyát sohasem rakjuk kupaczkba, mert így egyetlen trágyázás nem ehető soha, aonnal teresgessük el a trágyát. A mennyiség tekintetében az az elv, a helyes vékonyabban trágyázni és nagyobb területet behordani. Ha vastagon trágyázunk, kedvező időjárásban megdül a gabonánk, szárazság esetén pedig kiszül. A szakértők általánosan követelt elve az, az összes kultivált területnek 10% ot megrágyázni. Tíz aratás egy trágyázás, hosszú időnek látszik. Egyébként ezt mindég a talajminőség fogja megszabni; bizonyos számokkal kifejezett határvonalat megszabni lehetetlen, mert végtére is a trágyázás nincs szakácskönyvben előírva, a hol minden szernek megvan a maga mértéke.

A második fontos munka, állataink ápolása. Talán kezd már gazdálkodásunk annyira okszerűvé alakulni, hogy ne nevesse ki még a járatlan gazdálkodó, midőn az állatok teleteltéséről ivszámra menő tanácsokat olvas.

Rendszer kell a takarmányok fogyasztásánál, nem pedig az az avult régi elv,

lyokat. Sziklaról-sziklára, gyökérről-gyökérre, ágról-agra kapaszkodott. Az egyik patakon átgázolt, a másikon, melynek dűbörgése jelzé, hogy nagy köveket is görget le magával a mélységbe, a vízbehajló ágak segítségével kapaszkodott át. — Bámulatos küzdelmet folytatott ez ember az elemekkel. Egy mély szakadáshoz érkezett. Csörömpölve hullott abba alá sziklaról-sziklára a vízroham, piszkos parát csapva föl vele a levágóba. Egy-egy tisztá tő volt, teledobva levágott fenyőkkel. Az ezredéves fákat mint szalmaszálát emelte izmos hátára, a megdagadt folyam vitte, ragadta magával tovább, le a mélységbe. A recsenés, csörömpölés, zuhanás és dűbörgés reméletesen zűrzavaros morajt vert föl a vihar tombolása közepett. Még nemulva, félénken állt meg e borzasztó akadály előtt a cigány.

E szakadason túl, látszott már az ő kunyhója a másik hegy aljában, de embernek lehetetlenség volt odajutni, még a szárnnyal is lekapt volna a kérielhetetlen vihar. A cigány megállva a szakadás szélén azon törie a fejét, hogy küzdhetné le ezt az akadályt is? Hirtelen egy borzasztó látvány ragadta meg figyelmét. — A hegy, melynek tövében az ő kunyhója épült, megindult és folytonosan a völgy felé szállt alá. A borzasztó felhőszakadás meglágyta az agyagot, a sok hegyi folyam, vízmosás és szakadás migitugát alapjában s most az egész hegytömeg a mélység alá eszúzott. A fauszottá csatornán utat tört magának és térbelve együtt a kunyhó felé rontott. Nehány pillanat múlva a cigány kunyhójának semmi nyoma sem volt. Csupa iszaptenger volt a helyén és e sártenger fölcsínén ezredéves fenyők és őriási fák usztak.

(Folyt. és vége köv.)

addig etetni egyik egyik takarmány felét, még benne tart. Ez igen helytelen dolog, mert minden más-más takarmányban, más és más és más a táperő és ha az ember megkivánja a táplálkozásban a változatos- ságot, bizonynyal megkivánja az állat is. A természet gondoskodott erről, a legelő változatos tápszerkeket nyújt, nyújtson télen által a gazda is.

A természetnek ezt az újmatatását megértik gazdáink, mert szecskavággóval többféle tápszert aprítanak össze, normalis tápanyaghoz jut ezáltal és azt fűlesztve használja. Az itatásnál fő a tisztaság, a ki a piszkos vízgyűlést itat, annak az állatgondos- sárról fogalma sincs.

Ugyancsak télen át állataink napjában kétszer a vakarást és kefélet is igénylik. A bőr ápolásának hígnakus fontossága immár kétségtelen. Az állatok túlik a vakarást, mert ösztönik sugja, hogy ez javukra válik, a mely állat nem túlik, annak a jele, hogy nem szoktatták rá soha. Télen tisztogatás- sük gazdasági eszközökünket, hozassuk rendbe kerítésünket, szőlőkaróinkat, istálló, ház és gazdasági épületeink padlásait, takarításuk és ne engedjük gazdasági belsőegünkön felolvadni a havat és álamosatni gazdasági épületeinket. Aztán a háziipart fejlesszük és tiszták, osztrók, sás, káka, kölés és fonás mellett tartassuk azt is gazdasági feladatnak, hogy családunk néha-néha télen át szellemi táplálékhoz jussanak.

Különfélék.

Dr. Wlassits Gyula miniszter e hó 25 én a képviselőház minden oldalán osztatlan tetszéssel és rokonszenvvel fogadott beszéd- ben mondotta el közoktatásügyi miniszteri programját. A miniszter, akinek aig volt né- hány nap ideje arra, hogy a budgettet át tanulmányozza, beszédében a legnagyobb részletességgel nyilatkozott tárczájának min- den kérdéséről. A miniszter beszéde végén viharos tetszésnyilatkozatok hangzottak fel s minden oldalról sokan siettek a miniszter- hez, hogy gratuláljanak neki első debutjének szép sikeréhez.

Dr. Wlassits Gyula vallás- és közokta- tásügyi miniszter a tegnap délután Csáktor- nyán megtartott értekezleten, óriási választó- közönség általános lelkesedéssel képviselő- jelöltjének kiáltotta ki. A választás legkésőbb két hét múlva meglesz, amikor sok és sok ezer muraközi fogja áldani a végzetet, hogy Wlassits miniszter képviseli választókerüle- tünket!

Csáktornya város képviselőtestülete e hó 23-án gyűlést tartott melyen, elsősorban felolvastattott dr. Wlassits Gyula orsz. kép- viselőnknek, a város közönségéhez intézett megleghangy levele, melyben köszönetét nyil- vánítja vallás- és közoktatásügyi miniszteré- történt kinevezésére alkalmával a város tanácsa által hozzá intézett üdvözlő sorok- ért. — A honvédelmi ministerium által a Csáktornyan felállítandó lovas-kaszárnya módosított terve helybenhagyatván, az ügy jelentésével véget az építészeti bizottságnak adatott ki

Bírói kinevezés Ő felsége a király dr. Grün Gyula zala-egerszegi kir. törvényszéki jegyzőt, a palotcai kir. járásbírószághoz al- bíróvá nevezte ki

Muraközi-Tiszti-Önszegélyző-Szövetkezet f. hó 20-án tartotta meg Alszegehy Alajos elnöke alatt, rendezévi közgyűlést, mely

alkalommal a 3.ik ciklust is megalakították. Jelen volt 198 üzletrész képviselőben 15 tag — A jegyzőkönyv hitelesítő Felméri Albert és Puh Mihály. Az elnöki jelentés tudomásul vétetik. — A tiszta jövedelem a zárszámadások szerint 79 frt 67 kr., mely a tagok osztalékául elkönnyvetetik. A fel- ügyelő bizottságnak és igazgatóságának a fölmentvényt megadják. Az újabb alakulás 34 taggal, 600 üzletrészszel kimondatik. — A fölügyelőbizottságba bevásárlatnak: Jeney Gusztáv, Pálya Mihály és Thorday János. Új igazgatósági tanácsosnak Macskásy Sán- dort választják meg. Mencsey Károly indít- ványára kimondja a közgyűlés, hogy a fizető osztályal kapcsolatosan, fogyasztási osz- tályt létesít, egyelőre csukorra s kávéra s ennek vezetésével az igazgatóságot bizza meg. Felméri indítványára az igazgatóság- nak jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak.

Csáktornyai szőlő-egyesület f. hó 20-án tartotta meg évi záró közgyűlését. A köz- gyűlésen a tagok szép számmal voltak kép- viselve. Jelen volt 72 tag. Az ülés kezdetén felolvastattott az egyesületnek a lefolyt évi működéséről szóló elnöki jelentés, mit a közgyűlés tudomásul vett. A jegyzőkönyvnek hitelesítésével megbizattak Macskási Sándor és Premez Miklós. Előterjesztett a jövő 1895. évre szóló költségvetés, mely szerint a jövő évben várható pénztár maradvány 847 frt 84 kr-ban irányoztatik elő. — Elnök egy tervezetet terjeszt a közgyűlés elé, mely szerint a város végétől a temetőig befásított gyalogjáró készítettetnek. A közgyűlés a ter- vezetet általános helyesléssel fogadta s ki- vitelével a választmányt bizza meg. Elnök ajánlja a Wagner-féle teleknek megvéte- t, mely telek most 4500 frt-ért megkapható volna. A kérdés szavazat alá bocsájtattott; a megvétel mellett szavazott 25 tag s ellene 42 tag s így az említett telek nem fog meg- véteteni. — Dr. Schwarz Albert pénztárvizs- gáló bizottsági tag indítványára Czvetkovics Antal pénztárosnak lelkiismeretes és buzgó munkálkodásáért. — jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, mit azonban Pálya Mihály in- dítványára a közgyűlés azzal egésmit ki hogy Morandini Bálint egyesületi elnöknek fáradszatos munkásságáért s az egyesület céljainak elérésében kifejtett kitartó ügy- buzgóságáért szintén jegyzőkönyvileg fejzi ki köszönetét

Meghívó Zalavármegye fiatalága által a megyei árvaház-alap javára Zala Egersze- gen, 1895. február hó 9-én az »A r a n y B á r á n y«-szálloda termeiben rendezendő zalavármegyei bálra. Belépti díjak. Személy- jegy 5 frt, családijegy 3 személyre 10 frt, több személyre 15 frt, páholy 15 frt, pá- holszék 3 frt. — Jegyek válthatók Czuke- ter Lajos megyei aljegyző ur hivatalos hely- ségében és a bál napján a pénztárnál Kezdeté 9 órakor. Felülfizetések — a jóté- kony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Csáktornyai kereskedő ifjak önképző egylete 1895. február hó 2-án (szombat) saját helyiségében a következő műsorral estélyt rendez, melyre tagjai családjaikkal ezuton is meghivatnak. Műsor: 1. Talpra magyar« szavalja: Kohn Gyula ur. 2. »Két szem« monolog, irta Dezső József, előadja: Münz Jenő ur. 3. »Czeli búcsu« Endrődi Sándortól, szavalja: Kohn Gyula ur. 4. »Az örült« Petőfi Sándortól szavalja: Kopjár Sándor ur. Az előadást a könyvtár javára rendezendő »Jux tombola« követi, melyhez tombolatárgyak köszönettel elfogadtatnak és kérik azokat legkésőbb folyó hó 27-ig Löbl Rudolf egyleti pénztárnok urhoz kü- leni Kezdet este 8 órakor.

Muraközi folyó évi 1-ső számában megjelent ama közleményre hogy egyletünk Ágotay Ferenc a Monory szinlársulat egyik tagját, jutalomjátéka alkalmából arany lánccsal ajándékozta volna meg, az igazság ér- dekében kijelentjük, hogy az említett aján- dék több fiatal ember által vétetett és nem egyletünk pénztárából fizetett.

A csáktornyai keresk. ifj. önk. egylete.

Meghívó. A perlaki önk. tüzoltó-egylet f. évi február hó 2-án a Társaskör nagy- termében, saját pénztára javára táncmulat- ságot rendez. Belépti díj személyenkint 1 ko- rona Egyenruhában megjelenő tüzoltók saját személyük után belépti díjat nem fizetnek Kezdeté fél 8 órakor. Felülfizetések közsö- nettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak

Csáktornyai öngyelt f. hó 23-án köz- gyűlést tartott, melyen a lemondás folytán üresedésbe jött egyleti pénztárnoki tisztségre Frász Tamásné urnő, a szintén lemondás folytán üresedésbe jött választmányi tagságra pedig Beér Ferencné urnő választatott meg. Elhatározatott továbbá, miszerint még két szegény segélybea részesüljön Végül a jelen volt tagok felkéretnek, hogy odahassanak, miszerint az egyletbe minél több tag irat- kozzék be.

— **Csáktornyai tüzoltó-egylet** e hó 19-én tartotta szokásos táncvigalmát, melyen nem nagyszámu, de jókedvű közönség volt jelen. A táncz csak reggel felé ért véget. A jótékony célra felülfizetek: Murai Róbert, Morandini Bálint és Nuzsy Máttyás 5 — 5 frt. Ziegler Kálmán és Hirschmann Nándor 4—4 frt. Schullég János, Hirschmann Samu, Hirschmann Leo, Hirschmann Adolf, Rosenberg Rudolf, Bernyák Károly, Kollárits Mihály, Mayer Herman, Mayer Károly, Benedikt E. Baumann, Zsigmond, Zakál Henrik Löbl Mór, Schrenk testvérek, Neumann Salamon és Szeivert Antal 2—2 frt. dr. Hajós F. és Heinrich B 1-50 —1-50 dr. Fárnek László, Kohn Herman, Prusáz Alajos Dekkert József, Bosnyákovic Amália, Hartmann Adolf Barancs Andrásné Neumann Samu, dr. Schwarz Albert, Sauer György, Wollák Rezső, Molnár Elek, Mader Mór, Kornfeind Nándor, Dr Wolf Béla. Francz Ludvig Nagy-Kanizsa Morandini Roman N-Kanizsa és Knorezer György N-Kanizsa 1—1 frt. Pollák Samu, Ivacsics Ignác, Zrinyi Viktor és Weisz Miksa 50 —50 kr. Összesen 77 frt. A szives felülfizetők fogadják a tüzoltóság halás kö- szönetét!

Nyiltér.

E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Bali selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, szines Henneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 kü- lönböző minőség és 2000 szín s mintázatban stb. postabér és vámmentesen a házhoz szá- llitva mintákat postafordultával küld: Hen- neberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

4

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Lapulatjados és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tične se sadržaja novisah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kalijara Fischel Filippova kam se predplata i obnane pošiljaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

„Izborni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i računaju.

Novi magjarski ministertum.

Barun Desider Bárfy novi ministar predsjednik, rođen 28. oktobra 1848. ljeta vu Kološvaru, postal je ljeta 1875. velikim županom (ispán) varmegije solnok-dubočke, kesneše i našodske, ter je vu obidvum varmegijam razvit veliku energiju proti Rumunjem i Sasom. Ljeta 1890 bil je opozvan, a 1891. preuzel je predsjedništvo zastupničke hiže.

Desider Perczel ministar nutrašnjih poslov, rođen je ljeta 1848. vu Segsardu kakti sin kašnjeg ministra-pravosudja Béle Percela. Ljeta 1868. postal je začastnim podnotarjušom, potli pravim podnotarjušom baranjske varmegije, 1871. sudcem vu Tolni, gde je ostal 10 ljet. Od ljeta 1887. zastupnik (ablegat) je vu saboru, a od lani je podpredsednik zastupničke hiže.

Ladislav Lukács ministar financijah rođen je 24. novembra ljeta 1850. vu Zalatu vu dolnjoj albenskoj varmegiji. Juša se je vučul vu Kološvaru. Ljeta 1874 postal je profesorom vu pravoslavnoj akademiji vu Gjuru, ali je tu ostal samo 2 ljeti. Vu sabor biran je prvi put ljeta 1878. gde se je osobito istaknul kakti narodni ekonom i izvestitelj finacijalnog odbora. Koloman Tisza imenoval ga je ljeta 1889. na mesto Wekerle-a, koji postal državnim tajnikom vu ministertumju financijah. ministertumju savjetnikom, pak je on sude-

loval kod svih finacijalnih operacijah od ljeta 1887. do 1891. Ovoga je ljeta zaradi slaboga zdravja stavil službu i bil odlikovan komanderskim križem Leopoldova reda. Kesneše je sudeoval vu valutnoj enqueti i postal ljeta 1803 državnim tajnikom vu ministarstvu financijah Lukács je general-direktor vešeg rudničkog poduze a, podprežes erdejske hipotekarne banke i direktor centralne sparkase.

Ernest Daniel ministar trgovine, rođen je 3. ma uša 1843. vu Elleméru vu torontalskoj varmegiji, gde je i započel 1865 svoje službovanje kakti upravni, a kesneše kakti sudbeni činovnik. Ljeta 1870 bil je kakti Deakovac izbran vu sabor, vu kojem vse od onda nep rekidno sjedi. Od ljeta 1884 zastupa veltki Bečkerek. Osobito se je iztical kod reglacije Tisze. kod graduje potiske željeznice iz Velkoga Bečkereka vu Veliku Kikindu, kojoj je i prežes. On je takaj i direktor domovinske sparkase i vsaake fele ostalih poduzećh

Grof Andor Festetics ministar poljodjelstva, rođen je ljeta 1844 ter je istom lani prevzel vu kabinetu Wekerlovu iza odstupa grofa Bethlena listnicu poljodjelstva.

Julio Wlassics dr. ministar bogostovlja i nastave rođen je vu Zala-Egerszegu 19. marcijuša 1852. Vu službi je od ljeta 1875. i to kakti sudbeni činovnik kod sudbenoga stola, kesneše kod kr. table, a napokon vu ministarstvu pravosudja kakti

zamjenik državnoga nadfiskala. Za ministarvanja Szilágyieva izradil je Wlassics zakonske osnove o organizaciji kr. tablah i o organizaciji sudov Vu novembru 1890. imenovan je profesorom vu budimpeštanskim sveučilištu, a ljeta 1892 izbran je vu Čakovcu zastupnikom. Vu saboru Wlassics se je odlikoval u upravnom i pravosudnom odboru a bil je i izvestitelj za zak. osnovu o slobodi religije. Wlassics je ujedno vrlo ploden strukovni pisec vu kaznenom prava i od tri godine kotrig akademije.

Aleksander Erdélyi ministar pravosudja rođen je 1839. Od ljeta 1865. do 1870 služil je kod gradskog poglavarstva vu Pešti 1871. prešel je kakti pomoćni izvestitelj ka kr. tabli, postal 1886. kuralnim sudcem, 1888. senatskim prežom budimpeštanske kr. tabule, a 1891. on je državnim tajnikom vu ministertumju pravosudja, a od lani zastupnikom.

Barun Gejza Fejérváry FZM. ministar honvédsstva i privremeno ministar a latere, rođen je ljeta 1835 i po tom senior kabineta Kakti mlad oficir odlikoval se ljeta 1859. vu talijanskom taboru i dobil je za svoju junačku odvaznost vu bitki kod Solferina vitežki križ reda Marije Terezije. Barun Fejérváry stupil je još za Kolomana Tisze vu ministarstvo ter je ne samo po dobi već i po službovanju najstareši magjarski minister.

Imbro pl. Josipovich ministar

ZABAVA.

Dva foringaši.

Dva trgovci iz Kanize su se više krat po trgovini okolo vozili, oni su se po celom Somogyu i po celom Medjimurju znali voziti, te po selih meda, gubača, kože i ostala od ljudih prekupljivati te onda dok su došli do željezničke postaje a robe su imali dosta nakupljene, znali su robu na željeznicu predati, a sami pak se s prvim vlakom, koj je u Kanizu išel, domov odjeljati. Prije vendar su svoje foringaše, koji su većinom bili seljani iz obližnjih selah, platili. Medjutim je siromak foringaš s timi trgovci moral imati željeznu trpljivost, jer po selih onak od hiže do hiže postajati, kupljene stvari na kola nositi, onde je liepo u red metati, za da više gore vlezue a to i po žarkom suncu i po dežđu činiti, nije bila šala i zato bi se bilo pristojalo, da su rečeni trgovci pri izplaćivanju foringe, gde kakov mali trinkgeld priložili bili, ali toga naši foringaši nikad doživili nisu, da pače po najvećoj žegi niti kupicu vina nikada od svojih trgovcev dobili niso.

Jednoć se oni dogovore, da kad prvi krat svi trgovci dođu, budu se nad njimi

fantili, na koj način i gde pak se budu nad njimi fantili, to su po svojem dogovoru za svoju tajnu držali i nikomu o tom ništa pri povidali.

Jesen dojde a šnjom i trgovci vu Medjimurje. Odmah si u Kottoribi pogođe svoje foringaše — čini mi se Spahiju Jožia i Jadanu — te hajd sad od sela do sela, od hiže do hiže. Natovorili su već bili skoro puna kola svakojake kramarije a proputovali već prek pol Medjimurja.

„Još idemo u Strigovu pogledat' vele trgovci — „onda napunimo kola do kraja i od onud odmah u Čakovac na kolodvor, gde ćemo za Kanizu robu predat'“ —

Hi! Hoje! Čuj! — Konji se genu i kola putuju proti Strigovi, trgovci naravski na kolih sede, akoprem je terh i bez njih bil dosta veliki. Ali foringaš je njihova i oni imaju prava vsaki na svojih kolih sedeti, konji pak nek vleču, jer zato su konji, zakaj nisu zajci, onda nebi moralj trh vleći. — Ovak si trgovci filosofiraju.

Foringe dođu do miesta, gde se je malo s breg išlo, i to je bilo miesto, gde su se foringaši nad svojem trgovci fantiti dogovorili bili. Na jedan krat, kad su pod trhom konji napeli stranice, veli Spahija trgovcu, koj je na Jadanovih kolih komod sedel: „Kaj vi človek nevidite, kak konji težko vleču, zakaj neidete iz kol dole?“ — „Kaj je vas

za me i za moju foringu briga,“ odgovori trgovec. „Tak? — veli Spahija „tako vas je iz kol dole dobim.“ — Zatim zamahne bičem i trgovca pošteno tri-četiri krat čez pleča omečne. Jadan to videći, gde mu Spahija njegovoga trgovca na kolih bičem plešide, zavikne kakti tobož srdito: „Zakaj neidat' mojemu trgovcu mira — čekaj! Ako buš ti mojega trgovca haril, budem bogme i ja tvoje!“ — te odmah bičem pri me onoga na Spahijevih kolih voščiti. Spahija na to tobož je bolje srdit, vdrapi nekoliko krat opet onoga na Jadanovih kolih, ja ov da mu povrne, opet onoga na Spahijevih. Ovak je to jedno vrijeme išlo, dok su trgovce iz kol dole stiral, a na koncu pri željeznici je svaki trgovec svojem foringašu k-plači još trinkgeld dodal, tobož zato, jer se je tak giegijerno za njega zavzel, kad ga je on drugi foringaš bičem omikaval.

Prevejani putnik.

Pred nekolikemi godinami stepal se je neki stepihleb po Medjimurju okolo, koj se je izdaval za putnika u Jeruzalem. On je pripovedal, da dohadja iz St. Mikleša i putuje izraven k svetomu grobu u Jeruzalem. Već dojući u Kottoribu, je pital na pošti

za Horvatsku i Slavoniju, rođen je 1. septembra 1834. u Kurilovcu u Tur ovom polju. Po smrti ministra Bedekovića, postao je 28. augusta 1889. njegovim nasljednikom.

Barun Samuel Jósika ministar á latero, koji je napokon prijel listnicu magj ministra na previšnjem dvoru, rođen je 23. augusta ljeta 1848. u Solnogradu od oca baruna Ljudevita Jósike i majke grofice Adele Bethlen. Njegov otec bio je sportman evropskog glasa. Mladi Jósika vučel se je u Parizu i Engleskoj, a bavil se je samo praktičnim gospodarstvom. U javni život stupil je 1872. kakti veliki notar kološvarske varmegije, kojoj je od 1885. do 1888. bil velikim županom (főispán). Ljeta 1892. izabran je u Kološvaru za ablegata, a u januaru 1893. postao je orsačkim tajnikom u ministarstvu unutrašnjih poslova. Stoga je mesta lani odstupil.

KAJ JE NOVOGA ?

Zbiranje.

Zutra bude u Zala-Egerszegu odlučeno, koj dan bude zbiranje ablegata. Najkasnej za dva tjedne bude se zbiranje obdržati moralo. U Čakovcu su večera spravišće držali 1. jednoglasno, zkrknuli za kandidata dr. Wlassits Gyula ministra, koga puk medjimurski hoće na novo izabrati, tojest potvrditi za svojega ablegata. Kak čujemo, celo Medjimurje je samo za njega.

Francuzki vladari.

Za vrème svoga više od jezero-godišnjeg obatanke Francuzka je izmjenila vse forme vladavine, bila je absolutna kraljevina i carevina ter republika. Ona je preživjela vladu četirih velikih kućah Karolingah (843—987.), Kapetingah (987—1328.) Valoisah (1328—1589.), Bourbonah 1589—1848. izuzev 1792—1814.) i Napoleonicah (1804—14. i 1852—70.) i doživjela tretju demokratsku republiku.

Karolingah sedelo je nakon smrti Karla Velikoga na francuzkom tronu 11, i to: Karlo Čelavi, Ljudevit II., Ljudevit III., Karlovan, Karlo Debeli, (Odo grof Parizki), Karlo bedasti (Rudolf burgundski) Ljudevit IV., Lotar, Ljudevit V.

Kapetingah bilo je u vsem 14 i to: Hugo Capet, Robert, Henrik I., Filip I., Ljudevit VI., Ljudevit VII., Filip II., Ljudevit VIII., Ljudevit IX., Filip III., Filip IV., Ljudevit X., Filip V.; i Karlo IV.

Valoisah bilo je 13 i to: Filip VI., Ivan, Karlo V., VI. i VII., Ljudevit XI., Karlo VIII., Ljudevit XII. Franjo I., Henrik II., Franjo II., Karlo IX. i Henrik III. Bourboncah bilo je 8, i to: Henrik IV., Ljudevit XIII., XIV., XV., XVI. i XVIII. i Luis Filip.

Napoleonida bili su dva Napoleon I. i Napoleon III.

Prva republika trajala je od 1792—1794., a vladom je upravljal konvet (1792—1795.) direktorij (1795—1799) i konsulet, 1798—1804.

Druga republika trajala je od 1849—1851. a vlada su vršili privremena vlada, general Cavaignac kakti diktaior i Napoleon Bonaparte kakti predsednik.

Tretja republika traje od ljeta 1870. a bili su predsedniki Thiers (1871—1873.), Mac Mahon (1873—1879.), Grevy (1879—1881.), Carnot (1887—1894.) i Perier (1894 do 1895.)

Francuzka je anda odbijeno li skupnovladu prve republike imala u vsem od ljeta 1843. do 1895. ljeta 54 vladara

Od predsednikah tretje republike nije nijedan dočekal, da mu mine zakonito vrème njegov vladanja. Thiers Mac Mahon i Grevy bili su prisiljeni, da odstupe, Carnot je vmorjen. Prier je nakon kratke vlade sam dal ostavku.

Nije bilo puno bolje ni njihovimi predsedastniki. Napoleon III. vmrl je u suzanstvu, a njegov sin daleko od domovine, isto tak i Napoleon I. i njegov sin.

I vlastodržci prve i druge, republike nisu bolje prošli.

Poznato je na dalje, kak su izgubili tronuš Louis Filip i Karlo X. ter Ljudevit XVI.

Poslednji francuzki vladar, koji je vmrl na tronušu, bil je Ljudevit XVIII. († 1824.), a posljednji, koji je nasledil svoga oca na tronušu — bil je Ljudevit XIV., a to znamenuje, da od 250 ljet nije u Francuzkoj na tronušu nasledil sin svoga oca.

I drugač dalo bi se još iz fracezke historije dokazati, da je francuzki tronuš najpogibeljniji, najnestalniji i najtragičniji. Henrik III. i IV. vmorjeni su, Ljudevit XVI. smaknut je, Carnot vmorjen, — a o prez broja atentatah nećemo ni da govorimo.

Margaretski otok.

Gradsko veće u Budimpešti odbilo je sešnitivno nabavu Margaretskog otoka (Margit sziget), kaj ga je ponudil gradu na odkup nadherceg Josef. Gradsko veće opravdava dvoj zaključek pomenkanjem vene i silnima potrebama u druge cilje. Vezia je vjerovatno, da bu nadherceg ponudil otok privatnikom.

Prirod vina po svetu.

Črez ljéta bil je Magjarski orsag na črtom mestu, kaj se tiče proizvodjanja vina, vseh orsagov ovoga svéta. Denes je pak sedmi. To pak dokazuje prirod vina 1894: U Francuzkom orsagu je prirod vina 30,701,929 hektolitrov. U Taljanskom orsagu je prirod vina 24,000,500 hektolitrov. U Španjolskom orsagu je prirod vina 24,000,000 hektolitrov, U Prajzkom orsagu je prirod vina 5,000,000 hektolitrov. U Austriji je prirod vina 4,000,000 hektolitrov. U Algeriji orsagu je prirod vina 3,643,000 hektolitrov. U Magjarskom orsagu je prirod vina 2,095,557 hektolitrov. U Srbiji orsagu je prirod vina 1,800,000 hektolitrov. U Portugaliji orsagu je prirod vina 1,500,000 hektolitrov. U Svajcarski

gospoju postaricu Doricu, kak je još daleko od ovud do Jeruzalema, i kad mu je bilo povedano: sedem sto vur, ali ako čez spašnik po stezi do svete Marije prejde, onda je za pol vure mejne, tak je išel onud, samo da pol ure menje hoda bu imal. No to baš nije tak bedasto, kak bi se človeku činilo, jer niti najmanja polaksica nesme se prezirati, drugač čoviek nikada ne dojde do vekše. Svaki ima priliku više krat jeden groš, nego forint pripraviti ili profitirati, a dvadeset groši su takodjer jeden forint, i tko na putu od sedem sto vur dalečine, svakih pet vur pol ure profitira, on je na celom putu profitiral. — Tko zračuna? —

U ostalom naš putnik baš nije tak mislil, jer njemu je više stalo do dangube i dobrog jela, pak mu je kato bilo prilično sve jedno gde je bil i kud je hodil, Polag starog priredja, nemre prosjak (koldus) nikada zabuditi te nije moguć doiti u tak zločesto selo, gde nebi barem toliko dobil, koliko si je podplatov razdrl, najmre pak, ako je bos hodil. — Ali nas stepihleb je uvijek gledal, da je po glavnoj cesti hodil, gde su liepše kuće i bogatiji ljudi, te gde se je bolje kuhalo. Naš danguba najmre nije bil sa kakovom goder kočtom zadovoljan, kak su to navadno pobozni jeruzalemski putnici, on nikaj drugo nije hotel jesti, nego dobru i hranivu juhu iz živca kamena.

Kakova je to opet nova juhaa od živca kamena? Budu moji poštvani čtveci pitali, Ali nek se strpe, odmah njim bum povedal. Naš putnik stepihleb anda dojde u

Podturen te pokuca pri gospoju Pepici Lahrensackovoj na vrata; onde poveda kam putuje i kak još ujezinoga pokojnoga oca Guzmića poznal, te još dodala, da su ju svi luddrežani dali pozdraviti i da joj gorice lietos tak dobro stoje, da bu najmenje dve sto hektolitrov dobila. Ovakovimi lažmi ju hoće u dobru volju spraviti, ali ona je na toliko mudra pak pozna pticu po perju. — Novieruie mu nit jedne rieči! — On ju zaprosi nekaj jesti u ime božje, ali ona odgovori, da bas sada neima nikaj pri ruki te ga pošalje k-gospodinu notariušu, gde su baš denes gusku zakliali, Ali naš stepihleb je već bil pri gospoju notariušu, pak ga je gospa kakti nevalanca prepoznala i sterala. Zato on sad gospoju Lahrensack veli: „Nek mi dopuste barem, da si na njihovem komenu sam skuham iz živca kamena juhu.“ —

Gospa Lahrensack pozna razne juhe i dobre i nevaljaue, ali iz kamenja juhu nije nikada vidla a još manje kuhala, zato sad da bu nekaj novoga vidla, iz same znatiželjnosti dopusti putujućemu romaru, da si tu juhu iz živca kamena skuha, a sama pak hoće polag stati i gledati kak se dela i kakva bu to juha. Stepihleb sad donese is ceste nekoliko malih živcov kamenov, dobro je opere i u punom loncu vode pristavi k-oguju.

Za kratko vrijeme ocedi svu vodu te gospu, koja je na istom komenu za se obed kuhala, zaprosi da mu kameneke sad dopusti š njezinom govredskom juhom nalejati, jer onda budu bolji. Ona mu tó z drage volje dopusti i on si sad od njezine juhe na svoje

kamenečke do pol lonca naleje. -- Juha se dalje kuha.

Nije dugo trpelo i on ju zaprosi malo mrkvu, repe, poruka i dve glavice kela. Ona mu i to donese. On kuha dalje.

„Znaju gospa, ovakova kamenska juha zna jako dobra biti, ako se i po dva do tri falati mesa nuter hite“. Iz same znatiželjnosti kakva bu to juha iz kamenja, odreke mu polovicu svojega mesa iz lonca te mu je preda. On taj komad hiti u svoj lonac i kuha dalje.

„Imaju malo melje?“ zapita on za čas. „Imam!“ odgovori ona te mu donese. — „Samo jedno jajce prosim!“ — veli opet za kratko vrijeme. Ona mu i to donese. — On sad mesi i načini nieku vrst kašice iz testa. „Samo još malo soli prosim!“ dok kašice iz med rukami droki — Gospa mu preda. solenku, nek si vzeeme koliko mu je treba. On posoli juhu, a satim zakuhala kašicu nuter. „Sad je gotova juha iz kamenja!“ veli — Nalije u zdaju i gospa ide kočtat kakova je to iz kamenja juha. — „Boršeš je dobra.“ veli ona, „ali kameni su vam ostali tvrdi.“

„Je?“ — odgovori on — „kameni niti nisu za jesti, one njim ostavim ovde za drugi krat, kad bum najme opet iz Jeruzalema domov putoval. Ona njim od onud sa spomenek donesem školjke i ružu iz Jerichoa,

Stim otiče i ljude vara dalje, A jeli bu kad ga školjkami i ružom iz Jericho natrag u Podturen doputaval, to u istinu nemogu za stalno reći — ali dvojim. —

Em. Kollay.

orsagu je prirod vina 1,500.000 hektolitrov. Vu Bulgariji orsagu je prirod vina 1,500.000 hektolitrov. Vu Grčkoj orsagu je prirod vina 1,30000 hektolitrov. Ovi broji nam pokazuju, kak smo vu prirodu vina zaostali.

Starost pojedinih vladara.

Rimski otec papa je najstareši, on je 84 ljet star, za njim je najstareši vladar nadherceg luksembužki, ar je vezda 77 ljet star. Nekaj mlajši je kralj danski, koji se je rodil ljeta 1818., doklam englezka kraljica Viktorija je rodjena ljeta 1819. Pet vladarov još ima 70 ljet, deset ih je vu šestdesetih ljetah, 7 vu petdesetih ljetah, 8 vu četerdesetih ljetah. Iza ovih dohadja na red nje-maški (prajzki) ceser, koj je 85 ljet star, onda portugalski kralj sa 31 ljetom. Knezu od Waldeka je 29 ljetah, a ruskom caru 26 ljet. Srbrki kralj ima 18 ljet, nizozemska kraljica 14, a španjolski kralj 8 ljet.

Najduže vlada englezka kraljica od ljet-1837. onda naš kralj Ferenc Jožef, koj vlada 48 ljet.

Jeli petek nesrećen dan.

Ima vnoگو ljudih, koji drže, da je petek nesrećni dan, doklam nas historija vuči, da tomu nije tak, nego da je petek kak i drugi dan. P-ede tomu jesu: Shakespeare, taj veliki dramatik, rodil se je vu petek; Washington rodil se je vu petek, Amerika je odkrita vu petek, Bastilja razorena vu petek, kraljica Viktorija vjenčala se vu petek. Napoleon Bonaparte rodil se je vu petek.

Parizki želudec.

Na božični post (na badnji dan) potro-seno je vu Parizu 75.000 kilogramov mesa, 65.000 vsake fele klobasicah, 100.000 mladine, (peradi), 22.500 kilogramov jiribe, 56.000 meter centov ostrigah. Kuliko je toga dneva potrošeno vsake tele sladiša i kolačoh, ter prez broja jezere i jezere kupic vina, piva i o tom statistika neizkazuje broje, ali sudeć po gornjem, rekel bi da je zdravi parizki želudec vnoگو toga prebavil.

Gde ima najviše starih devojkah i vdovic?

Jeden parizki statističar zračunal je, da od svih francezkih depertementa ima otok Korsika razmerno najviše starih devojkah (pucah), doklam okolica Pariza, Normandija, Bretagna i Gascogua ima najviše vdovicah. Iz istog izvješća vidi se, da vu Franceskoj ima dva milijuna vdovicah a jedan milijun vdovcov.

Njemačka (prajzka) vojska.

Evo statističkih podatkov o zadnjoj reg rutaciji vu Njemačkoj: Od 253.177 regrutov malo ih je 250.835 njemačku školsku naob-razbu, 1725 nabraženo ih je vu stranjskih jezicah, a 617 nije ih znalo podpisati svoje ime.

Medijumurski Kolendar.

XII. izdaj Medijumurskog Kolendara je izlazilo pri kazijari Fischela Filipa vu Čakovcu. Vu kalendaru se sjedeće štive naha-jaju: 1) Kakvo bude ljetu 1895? 2) Kolendar 3) Crkveni dnevnik (pisal Glád F.), 4) Kai je razlika? (Sa slikom), 5) Pod poluočkom (pisal E. Kollay), 6) Pri šoštaru (sa slikom), 7) Čudotvorni krajcar (priredil Glád F.), 8) Švercar pak financij (Sa slikom) 9) Odgovoril mu je (Sa slikom), 10) Cigan na sejmu (Sa slikom), 11) Nekaj za kratek čas, 12) Gospodarstvo (Glád F.), 13) Nekaj malo iz stare Štrigove (E. Kollay), 14) Sejmi i prošćenja, 15) Oglaš. Čena kolendara je 20 kr.

To je vre ne istina!

— Is magjarskoga. —

Još preko Oporenciškoga morja bil je jeden siromaški clovek; on je imel tri sine. Jedenkrat dal je kralj obznamiti v celom orsagu, da onomu bude svoju čer za ženu dal, koji bu mu mogući nekaj takšnoga reči, kaj on nađe mogel veruvati. Začul je to naj-stareši sin siromaškoga cloveka, koga su za Petra zvali.

Zdigne se, otide k kralju, reče slugi, da on hoće s kraljom govoriti. Već do ovoga vremena toliko i toliko kraljski sini, pak druga velka gospoda su bili pred kraljem, med kojimi je svaki hotel kraljsku frajlicu za ženu zeti, kak zvezde na nebesaj. Ali bormeš niti jeden bil mogući tam nekaj takšnoga reči, kaj mu kralj nebi veruval bil.

Na zadnje stupi Peter pred kralja i pokloni mu se:

— Bog daj dober dan, gospodin kralj!

— Bog daj i tebi, moj sin! Zbog kaj si došel pred mene?

— Ja se bormeš ženiti hočem gospo-din kralj!

— Dobro je, moj sin, ali na kaj se huš ženil?

— Moj zna! nekak bi vre živel. Moj otec imau jednu hižičku, pak malo zemlje.

— Verujem, moj sin, — veli mu kralj.

— Onda imamo još tri glav marhe.

— I to ti verjem.

— Ve, ne zdavnja se je naša našim dvoru toliko groja nabralo; da smo se već ne mogli gibati zbog njega.

— To verujem.

— Jenkrat nam to reče naš otec: Moji sini, odpelajte to nesnagu na onu malu zemlju, bu njoj hasnuvala nekaj.

— To verujem.

— Mi smo onda vozili to nesnagu tri tjedne na dvejih kolah.

— To verujem.

— Nego zbludili smo se, pak smo do zadnjega smeta sve na susedovu zemlju znosili.

— To verujem.

Da se to već sgodilo odišel sem dimo i povedal sem to mojemu otcu.

— To verujem.

— Onda ja, moj otec pak, moji dva mlajši brati, tak četiri, dišli smo vun na našu zemlju.

— To verujem.

— Posle toga prijeli smo našega suseda zemlju pri četiri vuglah, zdigli smo nju, kak je vre šega stolnjaka, i stegli smo žnje nesnagu na naše polje.

— I ovo ti verujem.

— Onda smo našu očlu zemlju s stravi-nom semenom posipali.

— To verujem.

— Na to je takova gosta šuma narasla na njoj, da takšno još nišči ne videl.

— Ovo ti verujem.

Mojemu otcu je žal bilo izseći one lep-otne dreve, kupil je jedno šredo svinje.

— Verujem.

— Poslem toga je, svetli kralj, vašega dedeka za kanasa pogodil. . . !

— Lažeš galjenj !

— Nego kralju je na jedenkrat vu pa-met došel njegov obečaj. Taki je popa dal zvati, zdal je kralj svoju čer s siuom siromaškoga oca. Tak-ne gostovanje su napra-vili da je glas vu sedem orsage odišel, ista sirotinjska deca su takšnoga kolača dobila vu ruke, kak moja ruka.

Bila je juha, pak juha, još k tomu čuda one juhe brez mesa!

Brez goléra kepeniek

Nalagal sem te ošlek.

Berlek Viktor.

Nekaj za kratek čas.

Zlobno pitanje.

Gost: „Prosim Vas, donesite mi liter vna!“

Kerčmar: „Odprostite, [ja točim samo pivo!“

Gost: „Kaj nemate vina? Onda ste okrstili Vašu krčmu „k plavomu grozdu: samo zaradi Vašeg plavog nosa!“

Čovek, koj ljubi red.

Domaćina (pri obedu): „Hvala Bogu, po vsjoj hiži lada ipak red. Vjutro nije bilo nigdi češlja, a ve sam ga ipak našel vu čuipajzu.“

Mogući razlog.

A: „Zakaj se ve i gda god kolje stara mačka sa mladim maćakom?“

B: „Moguće, da je njezin zet.“

Gizdost.

Doktor: „Od ove medecine, da'te Va-šemu mužgu vsako petu vuru po jednu šlicu.“

Mužaša: „Zakaj tak, gospon doktor, im mu ja morem dati vsake pol vure i po dvé šlice, hvala Bogu nismo bogci, da bi morali još i na vračtvu šparati!“

Dva mladići.

„Frajlica, ja sam vu njih obar vuh sa-ljubljen.“

— Ali to mi je rekel i gospon Muzevič.

„Nikaj zato, ja imam veđa vuha.“

Vu apoteki.

Služkinja: „Prosim za 20 kr. praha proti nesnagi!“

Apotekar: „Jeli za ljude ili za marhu!“

Služkinja: „Ja neznam, — to je za mi-lostivu gospu.“

Glád Ferencz.

„The Gresham“

osigurajuće družtvo vu Londonu.

Ravnateljstvo za Magjarsku:

Budapest, Ferencz József trg. 5—6 numera, vu svojoj palači.

Za one, koji si hoćeju život osigurati, daje navuk i prospekte *Gránar, trgovac* vu Čakovcu, naproti velike oštarije. Ovo osigu-rajúće družtvo ima više kak 130 milijunah krunah vrédnosti. — A jedno letni dohodek bil je laui 23 milijun krunah. Za osiguranje izplatilo je ovo družtvo od 1848-ga leta više kak 280 milijun krunah.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

LOTERIJA

Buda 15-ga januara 1895

50 16 30 60 27

Gabona árak. — Čena zítka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.70	—
Zab	Zob	5.70	—
Rozs	Hrž	5.—	—
Kukoricza ó	Kuruza stari		
„ uj	„ novi	6.30	—
Árpa	Ječmen	5.—	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.—	—
Sárga „ „	„ žuti	6.—	—
Vegyes „ „	„ změšan	5.—	—
Lenmag	Len	10.—	—
Bükköny	Grahorka	6.—	—

Kotor nagyközség rom. kath. népiskolájánál kántortanítói, esetleg egy tanítónői állásra, pályázat hirdettek. Javadalma mint tanító 300 frt, továbbá mint kántor 100 frt készpénz havi előlegben a község pénztárából; szabad lakás, mely áll: 2 lakószoba, konyha, éléskamra, padlás, pincze, gazdasági épületek a hozzá tartozó kerttel; 1 hold 659 ööl szántó és 2 hold 714 ööl rét hasznélvezete, mely után az adót a kántortanító fizeti; stóliáris jövedelem 3800 lélek után, mise 50 kr., nagytemetés 56 kr., kistemetés 26 kr.

Azon esetben, ha az üresedésben levő állás egy helybeli tanító által töltenék be, ennek helyébe egy tanítónői állomásra nyitnak pályázat. A tanítónő javadalma: 356 frt készpénz havi előleges részletekben; egy szobából álló szép szabad lakás; 2 hold 550 ööl szántó hasznélvezete, melyekért az ismétlő iskolát is tanítani köteles. — A kellőleg felszerelt kérvények főt. Vogrin János isk. sz. elnökre czimezve, legkésőbb f. évi február 21-ig beküldendők, mely napon pályázók zenei képzettségükről személyes bizonyosságot tenni tartoznak.

Ha a kántortanítói állás egy helybeli tanítóval töltenék be, azonnal megerősítelik; egyéb pályázó egy évi próbaidőre választatik; a tanítónő szintén azonnal megerősítetik a muraközi horvát nyelv tudása a kántortanító részéről előnyben részesítetik. Az állások mindkét esetben a választás után azonnal elfoglalandók. 666 1—1.

Vogrin János, Steinauer József, isk. sz. elnök. isk. sz. jegyző.

Pályázat.

A Dráva-Vásárhelyen felállítandó állandó gyermek menedékháznál, az ovónői állásra ezennel pályázat hirdettek.

Ja vadalmazá-a évi 150 frt és szabad lakás.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy hivatalos bizonylat-tal felszerelt kérvényüket a dráva-vásárhelyi község előljáróságára czimezve,

f. évi február hó 9-ig nyujtsák be. — Az állás f. évi május hó 1-én létszen elfoglalandó.

Dráva-Vásárhely, 1895 január hó 24 én

Kornfeind Nándor Znidarič Jakab
jegyző. 667 1—2 városbíró.

TINGI CAPSICI COMP.
A TINGI. CAPSICI COMP.
(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

Kimagasló állást a fűjatomesztelítő beborzolások között díjazásos megartotta, különféle felújítás és utazások dacára, ez hiszsonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéketlen átazatát ne kapjunk, bevételeit alkalmával védeljünk, a város horgonyra figyelendő és minden úveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautazandó. A győztesárakban kap-
habó 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krnyi árban üvegentek; Budá-
pesten **Török József** gyógyszerész.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiaiban.

XII. ÉVFOLYAM.

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült

önsegélyző szövetkezet 1. cz. tagjai

folyó évi február hó 17-én délután 2 órakor, Csáktornyan,

a csáktornyai

takarékpénztár részvénytársulat helyiségében tartandó

KÖZGYÜLÉSRE

hivatkozva az alapszabályok 20*) §-ára, tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A folyamatban levő V. és VI. csoportri számadások fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. Öt igazgató tanácsi tag és a felügyelő bizottság megválasztása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
6. Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1895. január 17-én.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezeti tagnak jelenléte szükséges, kik 500 törzsbetétet képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válhatnék határozatképesé, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétek számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők. 1—3

Az első magyar bőrönd- és bőraru-gyár

DUNEITZ EMIL detail osztálya **BUDAPEST, Károly-kört 3.**

Hogy a kicsinyben vásárolni szándékozó közönség igényeinek megfelelően, egy közvetlen kicsinyben szétküldő osztályt állított fel, hol következő tárgyak, a legnagyobb választékban és eredeti gyári árakban küldetnek szét.

Fantibőröndök különféle alakban hölgyek és urak számára vitorla-vaterprov és bőrkézi bőröndök minden minőség és árban.
Bőr kezintázó táskák uti toilette necessairek, oldalutitáskák,
női utitáskák, uti plaid-szijak, uti takaró gyöngyök labszárvédők (Gamaschen). Váltó- és bankótárcák Portefeuilles, iskolatáskák, cillinderkalap tokok,

tiszti bőröndök, di zruhabőröndök, vadásztáskák, fegyvertokok és mindennemű e szakmába vágó tárgyak. — Nagy választék pénz-, szivar-, cigaretta-, dohány-tárczában a legkülönbözőbb kivitelben

Megrendelések bármint e szakmába vágó cikkekben elfogadotnak.

Képes árjegyzék díjmentesen küldetik. 656 1 5

A csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat

I. cz. részvényesei 1895. évi február hó 14-én délután 3 órakor Csáktornyán, a társulat saját házában tartandó

XXIII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívotnak.

A tanácskozás tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozata és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) Az igazgató aligazgató, 5 igazgatósági tag és a felügyelőbizottság megválasztása.
- g) Löbl Jakab volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Netáni indítványok.

Csáktornyán, 1895. január hó 5-én.

Az igazgatóság.

42. § A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolására megkívánatik hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1895. évi február hó 11-én az intézet pénztárába letétessék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők. 667 3 - 3.

A Csáktornyán székelő

muraközi takarékpénztár részvény-társaság

1895. évi február hó 9-én délután 3 órakor saját helyiségében

XIV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak

NAPIREND:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Zár számla betérjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása*)
5. Az aligazgató és felügyelő-bizottság fizetésének felelmelese iránti igazgatósági javaslat.
6. Netáni indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves s a részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem a távollévók által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges hogy az ily megbízott által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva talállassék

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

646 3 - 3